

TREZORUL UNDA

Dlui
Szatmár m.
Ilieșiu Victor
NAGYSOMKUT
(crisp.)

A MAGYARORSZÁGI ROMANOK SZÖCSÖVE
ORGAN DE AFIRMARE AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: KOLOZSVÁR STR. DEÁK FERENC 36.
TELEFON 7-19 Căsuța poștală Nr. 3.

Costul abonamentului:

1 lună: 2.50 pengő; 3 luni 7.20 pengő
6 luni: 14.40 pengő 1 an 28.80 pengő.

Editor responsabil:

Prof. Dr. EMIL HAȚIEGANU

Redactor responsabil:

GH. V. GIURGIU

Revoluție și aventură

Intodeauna marile răsturnări politice și spirituale s'au produs în numele unui gând revoluționar, care ca un resort gigantic mișcă sufletele popoarelor spre alte zări, mai înalte și mai pure. Dintre catapetesme de vremuri frânte se întrezărește o altă lume, un alt suflet, o altă viață. Dar în curând aceeași vitregie a veacului, aceeași lume pustie, același suflet tragic, aceeași viață desorientată, vin să macine umanitatea într'o perpetuă alungare de iluzie și prăbușiri. Ceea ce însemnează că revoluția nu se identifică nicidecum cu răsturnarea, că ea nu e o simplă acțiune istorică, ci vizează o realitate dincolo de istorie, o realitate unde stă încuiată veșnicia omenească.

Sensul adevărat al revoluției ni-l descoperă însăși etimologia cuvântului. Revolyo-ere, după cum ne lămură dicționarul, însemnează: a rostogoli înapoi. Nu e vorba însă de un regres, ci de o schimbare de direcție, sau mai precis: de o întoarcere la sursă, la esență, la o anumită permanență, de o reabilitare. Revoluția este revoluție numai întru cât contribuie prin ceva la iminentizarea veșniciei în omenire. Altfel rămâne o simplă aventură.

Privind această perspectivă, revoluția realizată de Socrate în filosofie și morală este mai autentică față de Revoluția franceză. Această revoluție, deși pornită din elanul revoluționar al unei răsturnări în duh, a rămas totuși o răsturnare pur istorică, o revoluție notată, o aventură fatală ale cărei ultime consecințe le trage astăzi Europa însângerată.

Revoluția are un caracter permanent, pe când aventura pier. Căci una e legată de veșnicie, iar cealaltă de contingente istorice. Revoluția încearcă potențarea a tot ceea ce este etern valabil pentru sufletul omenească, vizează esențele spiritualului, economicului, socialului, etc. Aventura, din contră, este un simplu reflex biologic istoric. Ea nu răspunde premilor prin esențe, ci prin peletate și improvizații ocazionale. Deci distanța dintre revoluție și aventură este egală cu distanța dintre veșnicie și caducitate.

Un gând revoluționar prezidează răsturnările care se pun astăzi la cale în Europa. Întreb stihirile veacului și aleg: veșnicia sau istoria?

Pr. I. O.

Submarinele sovietice torpilează fără avertisment vasele turcești

ISTAMBUL, 24. (Stefani). — Cererile politice din Turcia protestează în indignare împotriva atacurilor săvârșite de submarinele sovietice împotriva vaselor turcești. Din relațiile presei rezultă că de pe un vas turcesc scufundat recent de un submarin sovietic, numai două persoane au putut fi salvate — deși vasul era înzestrat cu cele mai moderne aparate de salvare. De aci rezultă în mod evident, că vasul turc a fost torpilat fără nici un avertisment. (MTI.)

Cu tot ajutorul acordat Moscovei:

Statele-Unite nu și-au modificat atitudinea față de doctrina comunistă

— a declarat d. Harryman într'un discurs rostit la posturile de radio engleze —

AMSTERDAM, 24. (DNB.) — D. Harryman, încredințatul Statelor Unite pentru executarea legii de împrumut și de locațiune, a rostit Dumineca seara la postul de radio englez un discurs, despre ajutorul dat de Statele Unite, Angliei și Uniunii Sovietelor. Oratorul a declarat între altele, că măsurile luate de Președintele Roosevelt și ordinele date pentru trimiterea vaselor de patrulare, escortarea convoaielor, ca și ordinul dat vaselor de război americane să tragă asupra vaselor puterilor axei, au ca scop să evite intrarea Statelor Unite în război.

În lunile din urmă cuvintele: „feriți Statele Unite de război“, au dobândit un nou înțeles. Statele Unite nu pot trăi în pace, până ce nu vor distruge hitlerismul.

Vorbind de ajutorarea Rusiei, d. Harry-

mann a declarat că Statele Unite nu doresc un regim comunist în propria lor țară. Acordul încheiat cu privire la acordarea ajutoarelor, nu înseamnă în nici un caz, o schimbare de atitudine a Statelor Unite față de doctrina comunistă.

D. Harrymann a vorbit în continuare despre comunitatea de soartă a popoarelor anglo-americane. Oratorul a accentuat că se impune înlăturarea tuturor motivelor de neîncredere și de bănuială în raporturile existente între două țări. Nu trebuie să ne speriem de sacrificii, dacă dorim să restabilim pacea. În fine, d. Harrymann a declarat, că nu se poate avânta în profetii cu privire la desfășurarea finală a războiului actual, dar poate declara în numele guvernului din Washington, că în caz de nevoie Statele Unite nu vor sta inactive. (MTI.)

Opinia publică italiană și ofensiva britanică din Africa de Nord

ROMA, 24. (MTI.) — Opinia publică italiană urmărește cu viu interes luptele cari se desfășoară în deșertul Marmarica. În cercurile competente se accentuează că toate comunicatele Cartierului general italian anunță întotdeauna riguros faptele reale. Față de aceasta propaganda engleză face tot posibilul pentru a comenta luptele cu un optimism care nu este în armonie cu evenimentele.

Ziarul „Popolo d'Italia“ constată că lupta ce decurge la deșertul Marmarica pot rezerva încă multe surprize. Puterile axei stau în fața unor lupte grele,

fiindcă englezii au concentrat în timp de 5 luni mari forțe blindate.

Puterea militară engleză ar dori ca în conformitate cu așteptările d-lui Churchill, să cucerească în întregime Africa de Nord. Luptele din Libia trebuie judecate și apreciate sub acest aspect. Dacă inimile noastre bat pentru soldații noștri cari luptă în Libia, trebuie să ne gândim la apărătorii Europei, cari sunt expresiunea voinței ferme, concentrată împotriva plutocrației anglosaxone, împotriva comunismului și împotriva evreilor.

Irlanda își organizează apărarea

DUBLIN, 24. (DNB.) — Cu prilejul inaugurării orei „Gărzilor locale defensive“ la postul de radio irlandez, președintele De Valera a declarat în fața microfonului, că înarmarea și instruirea cetățenilor se face acum într'o măsură mai mare decât anul trecut. Pentru fiecare irlandez înarmat lucrează 5 irlandezi neînarmați. Nu suntem atât de bine înarmați cum a-și dori să fim, dar în cursul istoriei niciodată n'am dispus

de atâtea arme pentru apărarea noastră, ca și în momentul de față. Președintele a accentuat că gărzile defensive au îndatorirea sa asigure securitatea țării, să facă servicii de recunoaștere și să susțină primele lupte în caz de război. Streinii își îndreaptă privirile în mod permanent asupra Irlandei, de aceea să fim solidari în organizarea apărării noastre și să salvăm libertatea și independența țării noastre. (MTI.)

Un gest pașnic al guvernului din Peru; Comunicatul oficial finlandez

LIMA, 24. (DNB.) Soldații Ecuadorului cari au căzut prizonieri în cursul luptelor și incidentelor de frontieră au fost puși în libertate la cererea miniștrilor Argentinei, Braziliei și Statelor-Unite. Guvernul republicii Peru a dat în legătură cu aceasta un comunicat prin care își exprimă speranța că acest gest, din care rezultă intențiunea pacinică a statului Peru, va fi apreciat și în Europa. (MTI.)

HELSINKI, 24. (DNB.) — Pe frontul din Hanko a fost o intensă activitate de artilerie. Mai multe tunuri inamice au fost reduse la tăcere. În istmul Careliei inamicul a executat o tragere de hărțuială. În regiunea Svirului a fost o activitate pronunțată de artilerie. În sectorul de Sud al frontului, artileria noastră a bombardat cu succes pozițiile fortificate inamice. În sectorul de Nord, inamicul a întreprins o slabă acțiune de atac, care a fost respinsă cu ușurință. Forțele aeriene, datorită timpului nefavorabil, nu mai pot întreprinde nici o activitate. (MTI.)

Munca europeană

S'a reproșat de multe ori europenilor că nu sunt muncitori și li s'a dat ca exemplu de hărnicie și sârguință, opulația altor continente, care după unii ar fi mai harnică și ar munci mai mult decât noi europenii. Este o greșală mare și o învinuire nedreaptă care se face europenilor când li se bagă de vină că nu ar munci destul și că alții depe alte continente ar fi mai muncitori.

Cifrele statistice, știința, care descoperă multe ciudățenii care altfel ne-ar scăpa atenției și ne-ar lăsa să nerseverăm în învinuire credințe greșite, spulberă părerea greșită ne care ne-am obișnuit să ne-o facem locuitorii vechiului continent despre noi înșine și hărnicia noastră.

Intr'adevăr se poate constata că din cei 531 milioane locuitori ai continentului european, 250 milioane dispun de mijloace proprii de câștig; fie ca muncitori, angajați în întreprinderi, funcționari, antreprenori pe cont propriu, liberi profesioniști, agricultori, etc.

În schimb America, care de multe ori ne este dată ca exemplu de sârguință, abia poate arăta 50 de milioane de indivizi cu venit propriu. Ba mai mult, toate celelalte continente la un loc, inclusiv America, n'ar putea mobiliza mai mult de 120 milioane brațe muncitoare.

Față de această cifră, munca europeană este mult superioară, atât cantitativ, cât și calitativ. N'avem deci niciun motiv să ne considerăm și pe mai departe „leneșii lumii“, când s'a dovedit că în Europa se muncește comparativ încontestabil mai mult decât în alte continente.

Aniversarea semnării pactului anticomunist

BERLIN, 24. (DNB.) — Cu prilejul aniversării încheierii pactului anticomunist din 1936, în ziua de 24 și 25 Noembrie vor sosi la Berlin numeroși bărbați de stat ai statelor aliate în luptă împotriva bolșevismului pentru a exprima atitudinea popoarelor europene împotriva Sovietelor și pentru reconfirmarea pactului anticomunist. Sedința statelor semnatare ale pactului anticomunist va începe Marți în cadre solemne. (MTI.)

Contele Ciano la Berlin

BERLIN, 24. (DNB.) — Conte Ciano, ministrul de externe al Italiei a sosit împreună cu suita sa la Berlin, pentru a participa la întâlnirea bărbaților de stat din Europa. Contele Ciano a fost primit de dnii ministru dr. Funk și de ambasadorul Alfieri. (MTI.)

NEW-YORK, 24. (DNB.) — Ziarul Newyork Herald Tribune anunță: Serviciul federal constituit pentru dirijarea războiului economic, a refuzat în cursul săptămânii trecute de două ori eliberarea autorizațiilor de export pentru mărfurile destinate Spaniei. În primul a refuzat eliberarea autorizației pentru un transport de astfalt pe motivul că transportul ar putea să cadă în mâna germană, iar pe urmă a refuzat eliberarea autorizației pentru un transport de benzină, sub motivul că Spania este aprovizionată cu benzină. (MTI.)

